

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **C.S.**

w przedmiocie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2023 r., w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Brzezinach

z dnia 11 lipca 2022 r., sygn. akt II K 34/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Brzezinach do ponownego rozpoznania na
rozprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 11 lipca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 34/22 Sąd Rejonowy w Brzezinach, po rozpoznaniu sprawy o wydanie wyroku łącznego wobec C.S., skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Opocznie z dnia 28.12.2020 r. w sprawie II K 662/20 za czyn z art. 209 § 1 i la k.k. na karę roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w miesiącu,

II. Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 27.01.2021 r. w sprawie II K 438/20 za czyn z art. 209 § la k.k. na karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w miesiącu,

- na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. w zw. z art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COYID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzeniu układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. z 2020r., poz. 1086) w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce wyżej wskazanych kar ograniczenia wolności zamienionych następnie na kary zastępcze pozbawienia wolności, wymierzył C.S. karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności ustalając początek biegu kary łącznej na dzień 8 stycznia 2022 r.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 19 lipca 2022 r. Zarządzeniem Sędziego Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 25 sierpnia 2022 r. o sygn. II 1 Pen 169/22 zwolniono C.S. z odbywania kary roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej opisanym wyżej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Brzezinach (k. 71, 67 II K 34/22). Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Brzezinach z dnia 1 września 2022 r. (II Ko 740/22) zawieszono postępowanie wykonawcze przeciwko C.S. w sprawie II K 34/22 w zakresie wykonania kary pozbawienia wolności (k. 75 II K 34/22).

Kasację od przedmiotowego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Brzezinach wywiódł Prokurator Generalny zaskarżając to orzeczenie w całości na korzyść skazanego C.S., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 87 § 1 k.k. oraz art. 85 § 1 i 2 k.k. i w konsekwencji również art. 86 § 1 k.k., polegające na nieuzasadnionym zastosowaniu pierwszego z wymienionych przepisów przy łączeniu dwóch kar ograniczenia wolności,

orzeczonych wobec C.S. w sprawach: Sądu Rejonowego w Opocznie o sygn. akt II K 662/201 Sądu Rejonowego w Brzezinach o sygn. akt II K 438/20, co skutkowało wymierzeniem skazanemu kary łącznej roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, pomimo braku podstaw do orzeczenia kary łącznej innego rodzaju, niż podlegające łączeniu jednorodziejowe zasadnicze kary jednostkowe, łącząc które, wobec rozmiaru kary orzeczonej w sprawie Sądu Rejonowego w Brzezinach o sygn. akt II K 438/20, Sąd władny był orzec wobec skazanego karę 2 lat ograniczenia wolności”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Brzezinach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Jak słusznie zauważono w kasacji, brak uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku nie pozwala na rekonstrukcję motywów zawartego w nim rozstrzygnięcia dotyczących jego podstawy prawnej.

Sąd Rejonowy w Brzezinach wymierzając skazanemu S. karę łączną obejmującą wyłącznie podlegające łączeniu jednorodziejowe kary, tj. kary ograniczenia wolności, wymierzył mu łączną karę pozbawienia wolności, a więc karę innego rodzaju. Oczywistym jest, że uczynił tak z rażącą obrazą przepisów prawa karnego materialnego. Jak się wydaje, podstawy dla takiego postąpienia Sąd ten upatrywał w treści przepisu art. 87 § 1 k.k. Istotnie, zgodnie z jego treścią, w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. Norma ta pozwala więc na orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności, a więc rodzajowo innej niż **jedna** z podlegających łączeniu kar jednostkowych. Jej zastosowanie – jak trafnie wskazano w kasacji - ograniczone jest jednak do zbiegu skazań na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności. W żadnej mierze przepis ten nie może natomiast stanowić podstawy dla łączenia wyłącznie kar ograniczenia wolności (tj. kar jednorodziejowych), bowiem zasady łączenia kar jednorodziejowych zostało uregulowane całościowo w art. 86 k.k.

Wskazane naruszenie miało rażący charakter oraz istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, albowiem skutkowało prawomocnym wymierzeniem skazanemu łącznej

kary pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy łączeniu podlegały wyłącznie kary ograniczenia wolności. Wymierzenie zaś kary łącznej surowszego rodzaju niewątpliwie stanowi rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść prawomocnego wyroku. W konsekwencji bowiem skazany ponosi dolegliwość surowszą, nieznajdującą właściwej podstawy w prawie karnym materialnym. (por. trafnie wskazany w kasacji wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KK 146/18 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2020 r., 11 KK 206/20, LEX nr 3276385).

W tym stanie rzeczy, już tylko z tego powodu należało zaskarżony wyrok uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania, w toku którego konieczne będzie także **rozważenie** aspektu temporalnego sprawy dostrzeżonego w kasacji oraz wyrażonego w niej stanowiska, że skoro „na gruncie przedmiotowej sprawy jedna z podlegających łączeniu kar ograniczenia wolności zrównana jest z górnym wymiarem możliwej do orzeczenia kary łącznej dla tego rodzaju kar, tj. 2 lat ograniczenia wolności, to z tego względu, wymiar kary łącznej winien przybrać ten wymiar kary”.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

(W.B.)

[ms]